

Датум: 30. 4. 2020. године.
Број предмета: Ж-СА-05-345/20

Кризни штаб Федерације Босне и Херцеговине

Кризни штаб Кантона Сарајево

Кризни штаб Херцеговачко-неретванског кантона

Предмет: Препорука број П-68/20

УВОД

Институција омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институција омбудсмана) запримила је 28. 4. 2020. године жалбу Удружења "БХ Новинари" Сарајево под бројем: 01-28/20 од 27. 4. 2020. године да се размотре одлуке Кризног штаба Федерације Босне и Херцеговине, Кризног штаба Кантона Сарајево и Кризног штаба Херцеговачко-неретванског кантона а које се односе на присуство новинара и медија на конференцијама за медије.

Наводе жалбе можемо подвести под сљедеће, неспорна је чињеница да је потребно подузети мјере ка заштити здравља како становништва тако и медијских радника, али организовање конференција без присуства новинара, као и искључивање могућности њиховог директног дијалог с јавним званичницима током трајања конференције, може довести до цензуре и непотпуног информисања грађана.

Даље, навели су да и праксе кризних штабова варирају с времена на вријеме, од присуства примјера ради три новинара, слања питања путем имејла, па до потпуних забрана.

Након увида у спис Омбудсмани Босне и Херцеговине размотрили су овај предмет у контексту промовисања добре управе и владавине права, слободе изражавања као и проактивне транспарентности.

ЗАПАЖАЊА ОМБУДСМАНА

Омбудсмани Босне и Херцеговине примјећују да је наведена пракса изазвала низ реакција и питања у заједници медијских професионалаца и грађана, те да је у вези с тим већ објављено неколико текстова¹, те да одређени медији због тога престају и пратити конференције кризних штабова².

¹ На примјер сљедећи текстови на web сајту media.ba: <https://media.ba/bs/magazin-novinarstvo/medijski-bunt-u-hercegovini>; <https://media.ba/bs/magazin-novinarstvo/komuniciranje-kriznih-stabova-suzen-prostor-za-novinarska-pitanja>

² Портал bljesak.info између осталих.

Омбудсмани Босне и Херцеговине поводом комплексности мјера и задатка пред којим су се нашле власти у Босни и Херцеговини усљед ситуације са Covidom 19 дијеле запажање Уставног суда Босне и Херцеговине који истиче³:

"(...) да се ради о незабиљеженом догађају у савременој историји и о новом начину поступања свих органа извршне и, уопште јавне власти."

Власти се суочавају са задатком да заштите здравље становништва, спријече ширење болести а истовремено омогуће грађанима приступ информацијама и очување свих слобода. При томе, евидентно је да се често мора прибјећи ка што строжим мјерама, бар у одређеним иницијалним фазама.

Ипак, сматрамо да у сврху очувања слободе изражавања и интереса јавности мјере требају разматрати, потребе њихове пропорционалности, при томе на било какав начин не доводити било чије здравље у питање.

При томе, кризни штабови имају више мјера на располагању, од кориштења информационих технологија, већег степена заштите, већих просторија, па чак и конференција на отвореном простору.

Након разматрања предмета Омбудсмани Босне и Херцеговине су на основу члана 32. Закона о омбудсману за људска права (Службени гласник Босне и Херцеговине, број: 19/02, 35/04 и 32/06) донијели ову препоруку:

ПРЕПОРУКА

Позивамо напријед наведене кризне штабове да преиспитају своју праксу у вези с присуством новинара и медијских радника конференцијама за медије у смислу осигурања што веће укључености новинара, те у том смислу размотре и могућност кориштења информационих технологија.

При томе, на било какав начин не угрожавајући било чије здравље.

Информацију о реализацији ове препоруке потребно је доставити у року од 10 дана од дана пријема препоруке.

Омбудсмани Босне и Херцеговине
проф. др Љубинко Митровић, с.р.
др Јасминка Џумхур, с.р.
Нивес Јукић, с.р.

³ Пресуда Уставног суда Босне и Херцеговине у предмету број АП-1217/20 од 22. 4. 2020. године, параграф 62.